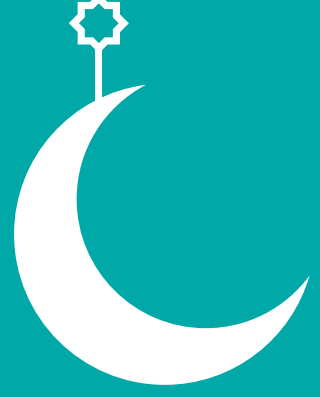
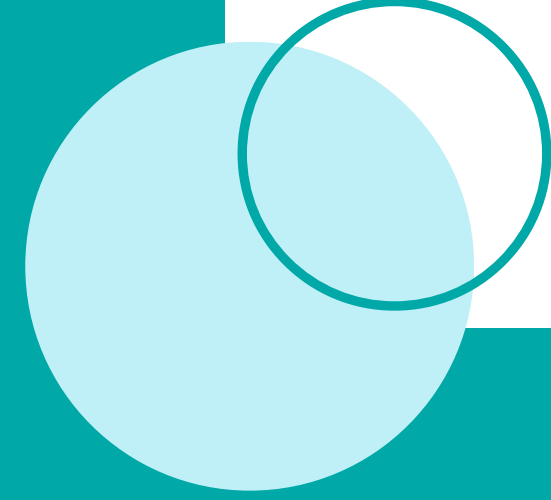

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

FIKİH OKUMALARI

SUNUDA NELER VAR?

Ünite konu başlığı

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP 1. ÇEVRE

Ünite sayısı
ve adı

Hazırlayan
yayınevi
logosu

Ünite konu içeriği

Yüce Rabbimiz çevremizde bulunan bütün bu varlıkları bizim istifademize sunmuştur. Bu, Allah'ın insana verdiği değer bir göstergesidir. Yüce Allah, insanın da içinde bulunduğu çevreyi canlı ve cansız varlıklarıyla birlikte bir düzen ve denge içinde yaratmıştır.

Görsel 6.1: Allah'ın yarattığı tabiatı temiz tutmak insanın sorumlulukları arasındadır.

4

Sayfa numarası

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

1. ÇEVRE

2. TEKNOLOJİ

3. TIP

3.1. Organ Nakli

3.2. Ötanazi

3.3. Beyin Ölümü

3.4. Plastik Cerrahi

3.5. Bebeğin Oluşumunda Yeni Tıp Teknolojileri

3.6. Kürtaj

1. ÇEVRE

Yüce Rabbimiz çevremizde bulunan bütün bu varlıkları bizim istifademize sunmuştur. Bu, Allah'ın insana verdiği değer bir göstergesidir. Yüce Allah, insanın da içinde bulunduğu çevreyi canlı ve cansız varlıklarıyla birlikte bir düzen ve denge içinde yaratmıştır.

Görsel 6.1: Allah'ın yarattığı tabiatı temiz tutmak insanın sorumlulukları arasındadır.

1. ÇEVRE

Bizler çevremizdeki varlıkların sahibi değil, emanetçisiyiz. Bu varlıklar bize emanet olarak verilmiştir. Rabbimiz, hangimizin iyi işler ve hangimizin kötü işler yapacağını sinamak için çevremizdeki varlıkları bizim kullanımımıza vermiştir.

Peygamber Efendimiz (sav) buyurdular ki:

“Müslümanlardan bir kimse bir ağaç dikerse o ağaçtan yenen mahsul mutlaka onun için sadakadır. Yine o ağaçtan çalınan meyve de onun için sadakadır. Vahşi hayvanların yediği de sadakadır. Kuşların yediği de sadakadır. Herkesin ondan yiyip eksilttiği mahsul de onu dikene ait bir sadakadır.”

(Buhari, Hars, 1.)

2. TEKNOLOJİ

Dinimiz teknolojik gelişmeleri ve fırsatları insanlığın saadeti için bir araç olarak görür. Örneğin insanlar son teknolojik gelişmeleri kullanarak ibadetlerini daha kolay, huzurlu şekilde yerine getirmektedirler. Camilere yerleştirilen merkezi ısıtma veya merkezi soğutma sistemi sayesinde namazlar yaz ve kış huzur içinde kılınabilmektedir.

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

2. TEKNOLOJİ

Teknolojinin hayatımızı kolaylaştıran, işleri güzelleştiren ve daha verimli hâle getiren özelliği yanında yıkıcı, zarar verici ve tahrip edici yönü, onun daha dikkatli ve şuurlu bir şekilde kullanılmasını gerekli kılmaktadır.

Görsel 6.2: Teknolojiyi bilinçli kullanmak sorumluluktur.

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

3. TIP

Sağlık Rabbimizin bize verdiği en önemli nimetlerden birisidir. Bu nedenle dinimiz beden, ruh ve akıl sağlığına önem vermiştir. Sağlık mutlu yaşamının ve sorumluluklarımızı yerine getirmenin temel şartıdır.

Tıp ve sağlık alanındaki bilimsel ve pratik çalışmaların iyi-kötü, doğru-yanlış biçiminde ahlaki açıdan değerlendirilmesini ve bu değerlendirmelerin belirli ilkelere oturtulmasını hedefleyen “**tıp etiği**” veya “**biyoetik**” isimli bir bilim dalı kurulmuştur.

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

3. TIP

3.1. Organ Nakli

Organ nakli, kaybedilen ya da görevini yapamayan bir organın yerine canlı veya ölü bir kişiden alınan sağlam ve aynı görevi üstlenecek bir organın nakledilmesi ile yapılan bir tedavi yöntemidir.

Organ naklinin fıkhi yönü: İnsan mükerrem (saygın), hürmete layıktır. İnsan olması yönüyle saygı gösterilmesi gerekir. Hayat hakkı bulunmakta olup meşru bir sebep olmadan canı, vücut bütünlüğü, malı, ve diğer hakları ihlal edilemez.

Organ ve doku nakli bunları verenin canlı ve ölü olmasına göre iki kısma ayrılır:

- *Canlıdan organ ve doku nakli*
- *Ölüden organ ve doku nakli*

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

3. TIP

3.2. Ötanazi

Yaşama hakkı temel insan haklarından birisidir. Bu hakkın elde edilmesinde kişinin bir katkısı yoktur. Canı veren de alacak olan da Allah'tır (cc).

Ötanazi; "güzel ölüm, kolay ölüm, rahat ölüm" anlamlarına gelmekte olup ölümcül bir hastalığa yakalanan ve iyileşme imkânı kalmayan bir kimsenin hayatını, kendisinin veya kanuni temsilcilerinin isteği üzerine, acı vermeyen bir metotla sona erdirmektir.

Ötanazi iki kısma ayrılır:

- *Aktif ötanazi*
- *Pasif ötanazi*

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

3. TIP

3.3. Beyin Ölümü

Beynin fonksiyonlarını geri dönülmez biçimde yitirmesiyle birlikte eğer vücut yaşam destek ünitesine bağlı değilse diğer organlar da çalışmaz ve ölüm tam olarak gerçekleşir. Beyin ölümü gerçekleştikten sonra vücudun alt sistemleri bir süre daha beyinden bağımsız biçimde yaşam destek ünitesinin yardımıyla bazı işlevlerini sürdürür. Organ nakli beyin ölümü sonrasında gerçekleştirilen bir süreçtir. Yani beyin ölümü gerçekleşen birinde organ nakli yapılması ona saygısızlık veya manevi eziyet değildir ve caizdir.

3. TIP

3.4. Plastik Cerrahi

İnsan beden ve ruhtan oluşmaktadır. İslam'da, insanın doğuştan getirdiği özellik ve şeklinin değiştirilmesi ve bu amaçla yapılacak her türlü estetik ve tıbbi müdahale fıtrati bozma olarak kabul edilmiş ve yasaklanmıştır. Ancak hastalık sebebiyle saçları dökülenler, kaza sonucu burun, kulak, göz gibi organlarını kaybedenler veya vücudunda doğuştan veya sonradan meydana gelen şekil bozuklukları bulunanların estetik ameliyat yaptırmaları bir tür tedavi olup fıtrati bozmak kapsamında değerlendirilemez.

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

3. TIP

3.5. Bebeğin Oluşumunda Yeni Tıp Teknolojileri

İslam inancına göre diğer bütün nimetler gibi çocuk da Allah (cc) tarafından bahşedilen bir nimettir. Normal yollarla çocuğu olmayan eşler çocuk sahibi olması için birtakım yöntemler izlemektedir. Tüp bebek yönteminin caiz olabilmesi için çiftlerin nikâhlı olması şarttır. Bu yolla çocuk sahibi olabilmek için üç unsurun bir araya gelmesi gerekir. Bunlar sperm, yumurta ve rahimdir. Bunların her üçünün de aralarında evlilik bağı bulunan çiftte ait olması gerekir.

6. ÜNİTE TEKNOLOJİ VE TIP

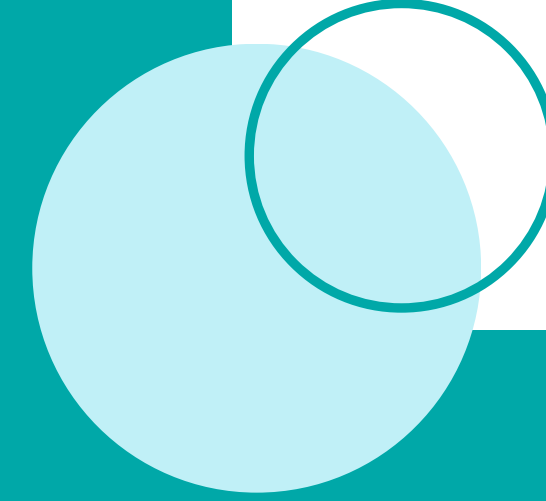
3. TIP

3.6. Kürtaj

Kürtaj, annenin veya bir başkasının maddi veya manevi müdahalesi ile ceninin henüz rahimdeyken veya rahimden dışarı çıkarılarak öldürülmesidir.

İslam'a göre ana rahmindeki çocuğu (cenini) herhangi bir döneminde öldürmek, düşürmek, aldırmak cinayettir. Bu cinayeti kasten işleyenlerin cezası üzerinde eski fakihlerin farklı görüşleri olsa da “Cezası yoktur.” diyen bir fakih yoktur. Çocuğun ana rahminde sağ olduğu, müdahale ile öldüğü sabit olursa cezası cinayet işlemiş birine verilen ceza gibidir. Bazı fakihlere göre bu ceza, tam diyettir.

GÖRSEL KAYNAKÇA

Kapak ve sunum tasarım bileşenleri:

Canva bileşenler kütüphanesi, <https://www.canva.com/>, (Erişim Tarihi: 19.10.2023).

Görsel 6.1: Canva bileşenler kütüphanesi, <https://www.canva.com/>, (Erişim Tarihi: 16.11.2023).

Görsel 6.2: Canva bileşenler kütüphanesi, <https://www.canva.com/>, (Erişim Tarihi: 16.11.2023).